

FROL KOZLOV NA OBISKU V AMERIKI

KAJ BI UTEGNILO NAGNITI ZSSR K SPORAZUMU Z ZAPADOM

Pred ponovnim sestankom v Ženevi - Prazna in neobljudena Sibirija

Svetovno časopisje posveča te dni precej pažnje bivanju podpredsednika sovjetske vlade Kozlova v Združenih državah. Zunanji povod, da je prišel v Ameriko, je bila sovjetska razstava v New Yorku, katero je otvoril v imenu Nikite Hruščeva. Na oko potovanje torej ni imelo političnega značaja.

Pozornost pa je zbudilo, da je Eisenhower takoj pretrgal počitnice in priletel v New York, da vidi Kozlova. Ko sta si ogledovala razstavo, se je Rus izkazal za duhovitega šaljivca in veselega človeka ter si na mah pridobil naklonjenost Eisenhowerja in ameriške javnosti. O politiki ni govoril. Toda po nekaj sestankih z ameriški mi voditelji je naposled razodel nalogo, za voljo katere je šel na pot:

»Priateljstvo med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo,« je naglasil, »je nujno potrebno za svetovni mir.« Izrazil je upanje, da bodo njegovi razgovori v Washingtonu »nudili obema vladama priložnost, da se bolje razumeta ter odstranita abnormalno stanje, ki se je zadnja leta stvarilo v odnosih med obema državama«.

NA ZUNAJ NOBENEGA USPEHA

Ozračje, v katerem se razgovarjajo, je prisrčno, vendar otipljivih uspehov ni nikjer videti. Zapadni tisk poudarja, da Kozlov ob vseh dovtipih ne popušča od nobene načelne zahteve sovjetske vlade. Ravno tako nepopustljivi so Amerikanci. Davna težnja Moskve je, da bi se neposredno sporazumela z Washingtonom, zavedajoč se, da bi edinost z Amerikanci pomenila rešitev vseh mednarodnih težav. In v tem imajo Rusi prav, zakaj, če bi ti dve najmočnejši velesili našega časa nastopali povsod složno, bi se njuni volji ne mogel nihče z uspehom upirati. Onidve bi določali potek svetovne zgodovine.

Vendar ruskega predloga Amerikanci doslej niso hoteli sprejeti: prvi vzrok je v tem, da je pokojni Stalin uničil prijateljske odnose, ki so med vojno družili obe velesili. S svojim napadom na Korejo, katero je Stalin hotel spraviti s silo pod oblast komunizma, je dokončno zgubil zaupanje Amerike, ki se od tistih časov boji sovjetske napadalnosti.

Pred komunistično nevarnostjo se Združene države skušajo odtelj na ta način braniti, da iščejo vsepovsod zaveznikov. Zato je bila ustanovljena Atlantska skupnost, ki jo Amerika načrtno oborožuje, zato postavljajo Amerikanci v evropskih in azijskih

deželah vojaška oporišča. Kar hoče Hruščev, je jasno: Amerika naj bi svojo politiko naslonila na Rusijo ter se odmaknila od današnjih zaveznikov.

STRAH PRED OSAMLJENOSTJO

Tega pa v Washingtonu ne marajo, ker se nočejo ločiti od zaveznikov v Evropi in Aziji. Kaj bi se zgodilo, se sprašujejo, če bi se Amerika spet sprla s Sovjetsko Rusijo? Združene države bi ostale osamljene in brez prijateljev v svetu. Sporazum z Moskvo je zagadelj mogoč, samo če Hruščev upošteva upravičene zahteve tudi ameriških prijateljev. Sporazum mora biti splošen, obsegati vse dežele v Evropi in zlasti Nemčijo in ne le nekaterih držav.

Od tega je odvisen uspeh zasedanja v Ženevi, ki se bo nadaljevalo 13. julija. Če bo Hruščev v tej smeri vsaj nekoliko popustil, bo prišlo tudi do sestanka na najvišji ravni, je rekel Eisenhower, sicer bo Amerika sestanek odklonila.

Politični opazovalci menijo, da bo Hruščev naredil, kar je treba, da se vrhunski sestanek skliče, četudi je Kozlov po navdilih iz Moskve nepopustljiv. K sporazumu z zapadom silijo namreč Rusijo globoki zgodovinski vzroki, močnejši od volje sovjetskih voditeljev.

RUSIJA IN KITAJSKA

K taki politiki ženejo Rusijo razmere, kakor se polagoma, a z nezadržno močjo raz-

vijajo na Kitajskem. Ta orjaška dežela je danes najvažnejša zaveznica Moskve, ker ima vpliv med narodi Azije in ker morajo z njo čedalje bolj računati tudi ostale države v svetu. Čeprav se v Moskvi s kitajskim komunizmom, zlasti s tako zvanimi »ljudskimi komunami« niti malo ne strinja, državo Mao Tse Tung vendar na vso moč podpirajo.

Kitajcem pomagajo izkoriščati prirodna bogastva, stavijo jim na razpolago stroje in strokovnjake, da postopoma razvijejo sodobno industrijo ter dvignejo proizvodnjo poljedelstva. Podpirajo jih tudi v zunanji politiki. Zastran tega so seve Kitajci čvrsti zavezniki Moskve in Hruščev od časa do časa izkoristi teže te 650-milijonske države, da da svojim zahtevam do zapadnjakov večji poudarek. Saj je zadnjič pripeljal kitajskega ministra vojne celó v Albanijo, se pravi na naše Jadransko morje.

Druga plat svetinje je pa manj razveseljava. Kitajci so ponosen narod ter velesila in zato nočejo biti podložniška država Kremlja, temveč enakopraven zaveznik. Kot taki so se začeli mešati tudi v evropske zadeve. Njihova odposlanstva so se že pojavila na Poljskem, Ogrskem in v vzhodni Nemčiji, Kitajci se vtikujejo celó v spor med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo. Pred vojno bi si nihče niti v sanjah ne drznil predstavljati, da bi v politiki srednje Evrope soodločevali — Kitajci!

„Rumena nevarnost“

Toda to je po mnenju mnogih prava malenkost v primerjavi s tem, kar bo prinesla bodočnost. Kitajska je ravno tako kot Japonska in Indija prenaseljena dežela. V Sovjetski zvezi prebiva na enem štirijaškem kilometru 10 ljudi, na Kitajskem 113, se pravi enajstkrat toliko. Kitajska ima približno 650 milijonov prebivalcev, Rusija po najnovejšem štetju 208 milijonov, četudi je sovjetsko ozemlje več ko trikrat prostornejše od kitajskega.

Kitajska ne pridela dovolj živeža, da bi mogla prehraniti prebivalstvo. Dežela je bila zdavnaj znana po tem, da so v njej čestokrat stotisoči in celo milijoni ljudi umirali od lakote. Poleg tega se kitajsko prebivalstvo silno množi, in sicer hitreje kot v Rusiji: vsako leto za 25 oseb na tisoč, v Sovjetski zvezi pa le za 18 oseb. V nekaj desetletjih, napovedujejo izvedenci, bo Kitajska štela okrog 1 milijardo duš.

Kako bodo njeni voditelji mogli preživljati tolike množice na tako tesnem in stlačenem prostoru? Skoro neizogibno je, da bodo Kitajci iskali potrebne zemlje in hrane drugod ter skušali udariti z obupno močjo čez sedanje meje svoje države. To je tista rumena nevarnost, o kateri so Nemci govorili že pred prvo svetovno vojno.

V KREMLJU SO ZASKRBLJENI

In kje naj Kitajci iščejo novega življenjskega prostora? Na Japonskem ali v Indiji ga ne morejo, ker sta ti deželi sami preobljedeni. Pač pa mejijo Kitajci na 8000 dolgi črti z azijsko Rusijo, pred njihovimi očmi se razprostira neizmerna Sibirija, dežela z velikimi še neizkoriščenimi bogastvi, ki je v primerjavi s Kitajsko tako rekoč še prazna in neobljudena. Njene razsežne pokra-

RADIO TRST A

Nedelja, 12. julija, ob: 9.00 Kmetijska oddaja; 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice Sv. Justa; 12.00 Vera in naš čas; 15.40 Zbor Valentin Vodnik iz Doline; 17.00 Richard Strauss: Smrt in poveljanje, simfonična pesnitev, op. 24; 18.00 Koncert slovenskih solistov; 21.00 Pesniki in njih stvaritve: »Silvije Strahimir Kranjčević«, (Martin Jevnikar); 22.00 Nedelja v športu.

Ponedeljek, 13. julija, ob: 18.00 Glasba Scarlattija, Vivaldija in Hasseja; 19.00 Radijska univerza — Tone Penko: Iz življenja tujih ptic: »Salanganka«; 20.00 Sportna tribuna; 20.30 Wolfgang Amadeus Mozart: »Carobna piščal«, opera v 2 dej. (newyorški metropolitanski orkester vodi Fritz Stiedry), nato Mala literarna oddaja.

Torek, 14. julija, ob: 18.00 Z začarane police — Zora Kafol: »Leni Peter«; 18.10 Simfonični koncert, ki ga vodi Zivojin Zdravković; 18.35 Madžarski narodni motivi; 21.00 Obletnica tedna — Miran Pavlin: »75-letnica rojstva Amedea Modiglianija«; 21.20 Wolfgang Amadeus Mozart: »Carobna piščal«, opera v 2 dej. (newyorški metropolitanski orkester vodi Fritz Stiedry).

Sreda, 15. julija, ob: 18.00 Wieniawski: Koncert št. 2 v d-molu za violino on orkester, op. 22; 18.40 Vokalni kvintet Niko Stritof; 19.00 Zdravstvena oddaja (dr. M. Starec); 21.00 »Zapravljevec«, igra v 3 dej. (Ferdinand Rajmund — Fran Albrecht). Igrajo člani RO.

Četrtek, 16. julija, ob: 18.00 Koncert harfistke Graziette Trostove; 18.40 Folklorni orkester Srečka Dražila; 19.00 Radijska univerza — Boris Mihalič: Iz zgodovine pomorstva: »Razvoj posebnih vrst parnikov«; 21.00 Iz življenja Indijancev — Vili Hajdanič: Indijanski totemi. Približno ob 22.15: Iz sodobne književnosti — Josip Tavčar: »Pregled angleške književnosti«.

Petek, 17. julija, ob: 18.00 Rahmaninov: Koncert št. 3 v d-molu, op. 30 za klavir in orkester; 19.00 Radijska univerza — Janko Košir: Razvoj in pomen gozda — »Lov in gozd«; 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu; 2.00 Znanost in tehnika — Miran Pavlin: »Pomen barve za varnost prometa«; 22.15 Koncert basista Vinka Petrina, pri klavirju Mirca Sančinova.

Sobota, 18. julija, ob: 15.00 Janaček: Taras Bulba, rapsodija za orkester; 15.45 Hrvaške narodne pesmi; 16.00 Novelist tedna; 17.00 Slavni pianisti; 18.00 Oda za najmlajše — Karlo Rosner: »Muc Micmac v kraljestvu rib«, igrajo člani RO; 19.00 Ko študent na rajšo gre (2. oddaja); 20.40 Zbor Bojan iz Dornberka; 21.00 Mesto ponoči — Zadnji bolero, prva slika — radijska zgodba (Ezio D'Errico — Fr. Zupan). Igrajo člani RO; 21.40 Poje Jelka Cvetežar ob spremljavi orkestra Franca Russa.

TEDENSKI KOLEDARČEK

12. julija, **nedelja**: 8. pobink., Mohor in Fortunat
13. julija, **ponedeljek**: Anaklet
14. julija, **torek**: Bonaventura
15. julija, **sreda**: Vladimir, Henrik
16. julija, **četrtek**: Karmelska Mati božja, Favst
17. julija, **petek**: Aleš, Marcelina
18. julija, **sobota**: Miroslav

Spet polet v vsemirje

Dne 2. julija so ruski znanstveniki poslali s posebnim izstrelkom v vsemirje dve psički in enega zajca, ki so se vsi živi in zdravi vrnili na zemljo. Rusi poudarjajo, da je zadnji vsemirski polet zelo važen, ker so živa bitja po dolgi poti spet prišla v njihove roke. Rusi so prvič dobili dragocene podatke o sestavi lahkih plinov v ozračju in jim je uspelo živali postopno privaditi na vsemirske polete. Eno psičko so namreč to pot že tretjič poslali v vsemirje, ne da bi pri tem občutila kako posebno težavo.

Iz poročila ni razvidno, kakšno višino je dosegel izstrelak, ki je tehtal 2 tisoč kg. Znano pa je, da so Rusi že prej izstrelili živa bitja do višine 212 km od zemlje.

Strahoten atentat v Rimu

V nedeljo se je pripetil v Rimu dogodek, ki je razburkal vso Italijo in vzdignil prah tudi v inozemstvu. V neki ulici je stal prazen avto, okoli katerega so se igrali dečki in bili žogo, ki je običajno pod vozilom. Eden je zlezal podenj, da bi jo poiskal, ko je pretresel ozračje strahoten tresk. Na bližnjih poslopjih so se razbile šipe, dečka je pa raztrgalo na kose, da je bil koj mrtev, medtem ko so petorico njegovih ranjenih prijateljev morali odpeljati v bolnišnico.

Človek bi mislil, da je šlo le za veliko nezgodo, vendar preiskava je dognala, da ima stvar globlje politično ozadje. Avto je bil namreč last alžirskega časnikarja Mohameda Bulhufa, kateremu so nasprotniki namestili pod sedežem vozila bombo, da bi ga še isti dan ubila. Namesto njega je pa

usmrtila nedolžnega 12-letnega otroka, ki je lazeč pod avto sprožil bombo.

Rimska policija je takoj zaslišala Bulhufa in vrsto drugih v Rimu živečih Arabcev iz severne Afrike ter dognala, da je krvavi dogodek vsekakor v tesni zvezi z neusmiljeno in kruto borbo, ki se že leta vodi za bodočnost Alžirije v Afriki sami, v vsem Sredozemlju in tudi po raznih deželah Evrope.

»Rdeča roka«

Natančnega ozadja policija ni še razsvetlila, ker je narodnoosvobodilno gibanje Alžircev zelo zapletena zadeva, v kateri se tuji težko prav zanesljivo spoznajo. Alžirci so razcepljeni v tri sovražne si struje in zato ni izključeno, da bi bil moral Bulhuf zgubiti glavo kot žrtev te notranje borbe med Alžirci.

Posebno tajno organizacijo so pa ustanovili tudi skrajni francoski nacionalisti, katerim baje načeluje bivši nadzornik francoske politične policije v severni Afriki Jean Viari. O njem trde, da ga skrivoma podpira francosko vojno ministrstvo, in sicer oddelek za protivohunsko službo. Tajna organizacija se imenuje Rdeča roka in se drži načela: na teror je treba odgovarjati s terorjem, zob za zob.

Rdeča roka deluje že od l. 1956 in je spravila na drugi svet že precej ljudi. Svojo mrežo ima razpredeno tudi po Evropi in na piko je vzela zlasti ljudi, ki dobavljajo orožje alžirskim upornikom: tako je bil 4. marca ubit z bombo nemški prevoznik v Hamburgu Georg Puchert, kar je zbudilo veliko ogorčenje po Zapadni Nemčiji.

Ravno tako se loteva zdaj nevolja italijanske javnosti, ko vidi, kako se je borba za Alžirijo prenesla celo v Rim, kjer ogroža tudi življenje Italijanov. Tega mora biti konec, se glasi zahteva, četudi bi bilo v ta namen potrebno izgnati vse sumljive tujce iz države.

— a —

Kaj bi utegnili nagniti ZSSR k sporazumu z Zahodom

(Nadaljevanje s 1. strani)

jine so kot nalašč ustvarjene za množično kitajsko naseljevanje.

Zdi se pa, da so se Rusi te nevarnosti že pod Stalinom jasno zavedli. Zategadelj so zaprli vrata v Sibirijo kitajskim delavcem ter začeli po načrtu v vse večjem obsegu naseljevati Sibirijo z delovno silo iz evropske Rusije. To je razvidno iz števil. Medtem ko je v zadnjih 20 letih prebivalstvo Sovjetske zveze poraslo povprečno za 8 odstotkov, se je v pokrajinah njenega daljnega vzhoda namnožilo za nič manj ko 70 odstotkov!

Nič ne more nazorneje predočiti ruske politike v Sibiriji kot te številke. »Kitajska nevarnost« bo pa po mnenju mnogih tirala Ruse še mnogo dalje. Gnala jih bo, da se pobotajo z zapadnjaki na področju atomskega razoroževanja, še preden pridejo Kitajci do lastnih vodikovih bomb, prisilila, da se sploh pravočasno z zahodnim svetom tudi v drugih vprašanjih sporazumejo. Kljub trenutni nepopustljivosti in napetosti pripravlja po tej razlagi torej Hruščev velik preokret v politiki Rusije.

IZGREDI V TRSTU

Čez oceanska ladja Saturnia, last družbe Italia, je bila zaradi stavke pomorščakov več tednov zasidrana ob tržaški obalni postaji. V torek so pa delavci opazili, kako se parnik pripravlja, da bi odplul. Na mah se je zbralo ob pomolu okrog tisoč oseb, ki so glasno protestirale. Pomorščaki so hoteli preprečiti odhod parnika, a vmes je posegla policija ter se zagnala z motornimi vozili v množico ter udrihala z gumijevkami po ljudeh. Ko so bili stavkajoči razgnani, je Saturnia dvignila sidro ter krenila v tukajšnji — arzenal.

V resnici, pravijo delavci, so lastniki hoteli spraviti Saturnio iz Trsta, saj je na ladjo bil že stopil zdravnik in so se na njej pojavili tudi radiotelegrafisti, ki bi bili popolnoma nepotrebni, če je parnik imel zapluti le v — arzenal. Zato so se stavkajoči spet zbrali na Velikem trgu ter v svojem ogorčenju lučali kamenje proti sedežu Tržaškega Lloydja in družbe Italia. Spet je policija z gumijevkami mlatila po ljudeh.

Njen surov nastop je odločno obsodil tudi tržaški mestni svet, kjer so si bile vse stranke edine. V znak protesta je bila seja za 10 minut prekinjena. Soglasno je bil sprejet sklep, naj župan gre k dr. Palamari in kvestorju ter poskrbi, da se take stvari nikdar več ne ponove.

OBMEJNI OSEBNI PROMET

Od 1. januarja do 30. junija t. l. je prekoračilo tržaške obmejne prehode s prepustnico 2 milijona 443 tisoč oseb, to je 50 tisoč 900 več kot lani v istem času. En milijon 154 tisoč 200 prehodov je letos bilo s tržaškega na jugoslovansko ozemlje, 1 milijon 288 tisoč pa iz Jugoslavije na Tržaško.

Največ jih je bilo, kot vedno, pri Škofijah, zatem pa skozi blok na Fernetičih, Pesku in pri Šempolaju. Odkar je bil podpisan videmski sporazum, je s prepustnico prekoračilo mejo nad 16 milijonov italijanskih in jugoslovanskih državljanov.

Mešana komisija, ki ima nalogo, da nadzoruje izvajanje videmskega sporazuma, je med drugim sklenila, da bodo lastniki prepustnic smeli z motornimi vozili čez mejo brez običajnih »karnetov«. Uvede se nova listina, ki se priloži prepustnici.

Listino bodo začeli izdajati 22. julija ali najkasneje konec tega meseca.

Svarilo velikega znanstvenika

Ameriški Nobelov nagrajenec dr. Linus Pauling je prejšnji teden izjavil na mednarodnem zborovanju v Düsseldorfu, da bi se moral sleherni državnik, ki odobri le eno atomsko razstrelitev, zavedati, da se bo zaradi tega rodilo na svetu 15 tisoč otrok s hudimi telesnimi in duševnimi hibami. Dosedanji poskusi z bombami so že povzročili en milijon 200 tisoč takih rojstev.

Najnevarnejša razstreljevanja so tista v višini nad 50 km, ker radioaktivni prah lahko zajame večjo površino zemlje. Poskusi z jedrskim orožjem so razen tega povzročili nad 1 milijon obolenj za rakom. Dr. Pauling trdi, da ima Amerika 75 tisoč atomskih bomb in približno enako število Sovjetska Rusija. Zadostovalo pa bi, da bi se razpočilo 4000 takih bomb, in ves človeški rod bi bil iztrebljen.

PODZEMSKI SVET

Škocjanske jame prekašajo po divji romantiki še postojnsko, a v notranjosti niso niti zdaleč tako urejene. Vodniki so do letos kazali tujcem pot po nevarnih stezah s karbidovkami. V soboto je pa tudi to čudovito kraško podzemlje razsvetlila električna luč. Skozi brezno Okroglico namevajo zgraditi tudi dvigalo, ki te bo poneslo naravnost v Škocjan, kjer se odpira prekrasen pogled nad Veliko dolino.

ZRELOSTNI IZPITI

Te dni se je v Italiji pri pismenih izpiti potilo vsega 135 tisoč maturantov. Zanimivo je pri tem, da so najtežje naloge iz latinščine bile na — učiteljskih, najboljše iz italijanščine pa napisane na **tehničnem zavoju** v Reggio Emilia. O izidu slovenskih matur v Trstu bomo pa zvedeli prihodnji teden.

PRESTOPNIKI

V Amsterdamu na Holandskem so ustanovili posebno vrsto mednarodne organizacije. Vanjo se lahko vpišejo osebe, ki so se rodile 29. februarja. Druži jih zavest, da morejo obhajati rojstni dan le vsako četrto, tako imenovano prestopno leto. V načrtu imajo, da bi vsako leto praznovali svoj rojsten dan. Kako bodo tak koledar uredili, pa še ne vedo.

NAJBOGATEJSI RIMLJANI

Iz davčnih seznamov je razvidno, da imajo v Rimu največ dohodkov zemljiški veleposestniki, industrialci in ljudje, zaposleni pri filmu. Med prvimi bogataši se nahajajo pri princu Torlonia, ki so jim ocenili letne dohodke na 375 milijonov ali več ko 1 milijon dnevno. Sledijo industrialci Armenise, Innocenti in Palma. Režiserji in igralci De Sica, Toto, Rascel, Slovenec Milko Škofič z Lollobrigido so naznanili okrog 100 milijonov. Pevec — kričar Modugno zasluži pa s popevkami 50 milijonov na leto.

VELIKO KOKODAKANJA

Pred meseci so bili vsi listi polni člankov o poviških učiteljskih in profesorskih plač. In res se je vlada odločila, da večini učni moči primakne mesečno borih — 2000 lir. Parlament je predlog hitro potrdil. Mali povšek bi moralo osebje prejeti za veliko noč, pa ni bilo nič iz tega. Nato so rekli, da se bo plača povišala aprila ali maja in šolnike tolažili, češ da bodo pač potegnili več skupaj. Potekel pa je že junij, a o povišku ni še ne duha ne sluha.

Okrožnica papeža Janeza XXIII.

Danes teden je papež poslal v svet svojo prvo okrožnico, ki nosi naslov: Ad Petri Cathedram. Posvečena je »resnici, edinosti in miru v duhu ljubezni«. Bog ni ustvaril ljudi, poudarja papež, kot sovražnike, temveč kot brate. In vendar so med njimi divjali boji, o katerih priča »preveč grobov v vojni padlih«.

Nato opozarja Janez XXIII. na grozotne posledice, ki bi jih imela nova vojna. »Vsi, zlasti pa voditelji držav, naj to pred Bogom, svojim sodnikom, pametno in pozorno premislijo« ter uporabijo vsa sredstva, ki vodijo k potrebnim slogi in pravičnemu miru.

Pravičen mir naj zavlada tudi med razredi. Zavoljo sebičnosti ljudje ne razumejo dovolj globoko, do kam segajo pravice lastnine. Pri delavcih se ne sme gledati le na to, koliko dobička s svojim trudom donesajo, marveč upoštevati, da so ljudje in naši bratje. Njim ne pritiče samo gola plača, ampak tudi pravica do vseh dobrin, ki jih nudi sodobni človeški napredek. Revnim slojem zagotavlja papež v okrožnici, »da Cerkev ni njihova sovražnica ali nasprotnica njihovih pravic«.

»Bratje in sinovi«

Janez XXIII. odklanja kot njegovi predhodniki odločno komunizem, ker ne spoštuje človeške osebnosti in njegove svobode, obenem pa opominja krščanske državnike, naj uresničijo socialni nauk Cerkve v dejanskem življenju, da ne bo ostal le na papirju, kot se čisto dogaja. Samo tedaj bo mogoče doseči boljšo in pravičnejšo razdelitev dobrin med ljudmi.

Papež govori v okrožnici tudi o prihodnjem vesoljnem cerkvenem zboru ali kon-

Jugoslavija hoče biti prisotna

Posebna Titova odposlanca Bakarić in Bebler sta se javila v Londonu pri zunanjem ministru Mac Millanu, da mu razložita, zakaj hoče Jugoslavija biti navzoča, ko se bo reševalo vprašanje Nemčije. Zahteva je več ko upravičena, zakaj Jugoslovani so bili med prvimi žrtvami nemških napadalcev, ki so po njihovi domovini divjali in jo do kraja izropali. Sedaj naj bi pa o mirovni pogodbi z Nemčijo odločale le velesile, za mnenje bi prej vprašali kvečjemu še Italijo, Jugoslavija bi smela samo podpisati pogodbo, ki so jo sklenili drugi!

FRANCOSKI KOMUNISTI

Ti so imeli pred kratkim občni zbor v Ivryju, na katerem je bil spet izvoljen za glavnega tajnika Thorez, ki zavzema ta položaj že približno 30 let. Na zborovanju so ugotovili, da se stranka nahaja v krizi, ker ni več tako privlačna za mladino. V zadnjih petih letih so člani, stari manj ko 25 let, padli od 10 do 5 odstotkov celotnega članstva. Ljudje, starejši od 40 let, tvorijo danes večino, in sicer nad 56 odstotkov. Stranki primanjkuje naraščaj.

PREBIVALSTVO ITALIJE

O Italiji navadno pravijo, da šteje 50 milijonov duš. V resnici jih ni še 49. Državni urad za statistiko je konec aprila seštel v Italijanski republiki natančno 48 milijonov 912 tisoč prebivalcev.

cilu, ki bo sklican v dveh letih. Kristjane, ki so se ločili od Rima in med katerimi tvorijo pravoslavni Slovani ogromno večino, je Janez XXIII. nagovoril v okrožnici takole: »Dovolite mi, da vas s prisrčnim koprnenjem imenujem brate in sinove. Upoštevajte, prosim, da, ko vas v polni ljubezni pozivam k enotnosti Cerkve, vas ne vabim v tujo hišo, temveč v svoj lastni in skupni očetni dom«.

— 0 —

Amerika razstavlja v Moskvi

V najstarejšem moskovskem parku Sokolniki bodo Amerikanci 25. julija odprli svojo uradno razstavo, ki zavzema nič manj ko 4 hektare površine. Glavni prostor je dvorana v obliki polkrogle, kjer bodo istočasno vrteli 7 dokumentarnih filmov. Na razstavi bo videti tudi elektronske »možgane«, odgovarjajoče ljudem na različnejša vprašanja. V paviljonu, ki ima obliko harmonike, bodo Američani prikazali Rusom predvsem predmete široke potrošnje; poleg avtomobilov si bodo lahko ogledali značilno ameriško hišo in ameriški način življenja, pri čemer bodo Združene države seve obenem razkazale svojo industrijsko moč.

MINISTRA SO UGNALI

Prebivalci angleškega mesteca Longford ponoči niso mogli spati, ker je v bližini raketen letalo odhajalo z velikanskim hrúšcem na pot ob 2. uri zjutraj. Meščani so zaman prosili ministra za zrakoplovstvo, naj urnik vožnje preloži vsaj na dnevni čas. Tedajci so se domislili in tole skuhal. Vsako noč točno ob dveh je telefon zbudil ministra in začule so se vsakokrat iste besede: »Gospod minister, letalo odhaja ob dveh ponoči!«

Zdaj, ko je šlo za njegov počitek, je postal minister uvideven ter se vdal. Preložiti je dal urnik in odslej longfordski meščani mirno spijo.

POLŽEVE DIRKE

V starih časih je Batjel, prvi trgovec s kolesi v Gorici, rad prirejal polževe dirke. Kdor je zadnji prišel na cilj, je bil zmagovalec. Zdaj so prišle spet v navado na Angleškem in v Italiji. Dirkačo ali pravzaprav lezejo s starimi avtomobili izza leta 1913. V Italiji so prvo tako dirko (največ po 35 kilometrov na uro) priredili pred kratkim na 200-kilometerski progi Rim-Chianciano.

POSLEDNJI ČETRNIK

Nedavno tega je umrl v Rimu Cesare de Vecchi, ki je spadal v četvorico fašističnih prvakov, kvadrumvirov, vodečih oktobra 1922 pohod na Rim. Prvi je umrl Michele Bianchi, 10 let zatem je bilo sestreljeno letalo, v katerem se je vozil Italo Balbo. Tretjega generala De Bona, je Mussolini ukazal ustreliti v Veroni, ker je 1. 1943 glasoval v Velikem fašističnem svetu proti njemu.

Isto je storil De Vecchi in bil zato tudi on obsojen na smrt, a se mu je posrečilo zbežati v Argentino. Po padcu fašizma so mu v republiki prisodili 5 let ječe, ker je bil odgovoren za nešteta nasilja. Kazen je bila mila, toda De Vecchi je počakal v tujini, dokler ni izšla amnestija, ki ga je oprostila. Zadnja leta je tiho živel v Rimu.

Tržaškega

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET

Prejšnji petek je mestni svet sklenil prodati Italijanski radioteleviziji 2.735 kv. m zemljišča med ulicama Fabio Severo in Cicerone. Občina bo prejela 89 milijonov lir, s katerimi pa bo odkupila zemljišče in splotje Novega gledališča, ki je danes last države. Novi sedež tržaškega radia bo sezidan v bližini Novega gledališča, to je skoraj v začetku ulice Fabio Severo.

Dr. Deklevi, ki se je bil pritožil zaradi slabih avtobusnih zvez med mestom in Lonjerjem, je odbornik Geppi odgovoril, da bo občina zadevo proučila ter zaključke nato sporočila avtobusnemu podjetju. Občina se je nadalje zanimala, da bi uprava železnic razširila podvoz na cesti Trst-Lonjer, tako da bi na progi lahko vozili tudi večji avtobusi in bi potnikom ne bilo več treba prestopati pri podvozu iz enega avtobusa na drugega.

Svetovalec Gombač pa se je pritožil, da se obnovitvena dela v predoru pri Sv. Vidu zavlačujejo. Obenem je zahteval, naj se avtobusna proga na Katinaro podaljša do Ključa. Odbornik za javna dela je pojasnil, da so se dela v predoru zavlekla, ker so morali izdelati nove načrte, a je izrazil upanje, da se dela zaključijo v dveh ali treh mesecih. Na zahtevo o podaljšanju avtobusne proge pa bo odgovoril na eni prihodnjih sej.

PROSTA CONA KOT V GORICI?

Na zadnji seji, ki je bila v torek, je mestni svet soglasno sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj se za Tržaško ozemlje ustanovi vsaj takšna prosta cona, kakršno uživa Gorica že od leta 1948. Izda naj se torej zakon, s katerim naj se našemu ozemlju dodeli določena količina goriva za motorna vozila, ki se bo prodajalo po znatno nižji ceni kot doslej. (Goričani prejema po nižji ceni tudi nekaj kave in sladkorja). Svet obenem zahteva, da se znižajo tarife za železniške prevoze, kar bi pripomoglo, da bi se povečal tukajšnji promet.

Med razpravo je neki svetovalec izjavil, da ima Italija mesečno okrog 45 milijard zgube, odkar se mnogi Tržacani vozijo z avtomobili v Jugoslavijo in si seveda tamkaj nakupijo bencina, ki je znatno cenejši kot v Italiji.

Nabrežina:

DODELJEVANJE LJUDSKIH STANOVANJ

Prejšnji petek se je na županstvu v Nabrežini sestala komisija za dodeljevanje stanovanj, ki jih je sezidala Ustanova za gradnjo ljudskih hiš. Komisiji predseduje podprefekt Manichedda, ostali člani pa so župan Furlan, svetovalec Vižintin, predstavnik Občinske podporne ustanove, predsednik Ustanove IACP in predstavnik Tehničnega urada iz Trsta.

Dodeliti mora 17 stanovanj, od katerih jih je devet že sezidanih, medtem ko začnejo ostalih 8 graditi v kratkem. Prošnjo je vložilo okrog 130 družinskih poglavarjev.

Hlapčevstvo in sramotna ponižnost sta med vsemi slovenskimi napakami najbolj zaničevanja in prezira vredni.

Komisija ni v petek zaključila dela, temveč se je le sporazumela, po kakšnih vodilih bo sestavljala lestvico stanovanjskih upravičencev.

Ta dan se je sestal tudi občinski odbor ter med drugim izglasoval resolucijo proti krčenju proračuna Tržaškega ozemlja. Vlada je, kot smo pisali, znižala letošnji proračun za 10 milijard lir, kar bo imelo škodljive posledice tudi za javna dela v nabrežinski občini ter za tamkajšnje podporne ustanove.

Gročana:

KULTURNA IN ZABAVNA PRIREDITEV

Fantje in dekleta iz Gročane so v nedeljo popoldan imeli kratko kulturno prireditev na prostem, pri kateri so poleg domačinov sodelovali pevska zbor iz Bazovice in Boršta ter godba iz Doline. Prireditve se je udeležilo precejšnje število domačinov, toda mnogi sodijo, da bi bilo še več občinstva, če bi bil spored daljši in pestrejši. Kljub temu moramo pohvaliti domačo mladino, saj je naša vas majhna in so zato pri pripravi sodelovali domala vsi mlajši vaščani.

Znatno več občinstva pa se je v Gročani zbralo zvečer, ko se je na plesišču ob godbi lahko zavrtelo mlado in staro.

TRŽAŠKI VELESEJEM ZAKLJUČEN

V nedeljo opolnoči se je zaključil 11. tržaški velesejem. Če sodimo po številu obiskovalcev, letošnja prireditev ni imela takšnega uspeha, kot je bilo pričakovati. Velesejem si je namreč ogledalo 140 tisoč oseb, medtem ko si ga je lani 172 tisoč. Po mnenju uprave velesejma je tega krivo neugodno vreme in zapovrstne stavke, kar je deloma res.

O številu kupčij nimamo uradnih podatkov, vendar je znano, da je Jugoslavija sklenila od 420 do 450 milijonov lir trgovskih poslov. Sodelovala je s 77 podjetji, od katerih jih je bilo 40 iz Slovenije. Razstavila je strojne proizvode, barvne in kovinske industrije, usnjene izdelke, ročna dela, knjige, preproge ter vrsto odličnih izdelkov lesne obrti. Nekoliko manj zadovoljna pa so slovenska podjetja, ki so razstavljala vina, saj bodo najbrž komaj krila stroške.

ZBOROVANJE ZNANSTVENIKOV

Na tržaškem vseučilišču se je v ponedeljek pričelo 3. zborovanje Mednarodnega združenja za geodezijo ali zemljemerstvo, na katerem sodeluje okrog 80 znanstvenikov iz različnih držav sveta, med drugimi tudi iz Sov. zveze, Poljske, Češkoslovaške in Madžarske.

Zborovalci so si v torek ogledali jamo v Briščikih pri Proseku, kjer so nameščene priprave za merjenje zemeljske plime in oseke. Pred vhomom v jamo je odlične goste pozdravil zgoniški župan g. Pirc.

KOMISAR

KMEČKE BOLNIŠKE BLAGAJNE

Dr. Palamara je te dni imenoval za komisarja novoustanovljene kmečke bolniške blagajne dr. Gaetana Garda. Ta bo vodil blagajno do julija prihodnjega leta, ko si bodo kmetovalci sami izvolili predsednika in izvršni odbor.

Kmetovalce obenem opozarjamo, da morajo do 29. avgusta t. l. biti sestavljeni seznami oseb, ki imajo pravico do bolniškega zavarovanja. Sestavljal jih bo Urad za enotne prispevke (Ufficio contributi unificati) v Trstu, pregledale pa občinske komisije, katerih člane imenujejo župani.

POMAGAJTE CVETKI!

Ta teden so na našo upravo dospeli še naslednji prispevki:

Defar P. Lir 500, A. B. Gorica 2.000, Kraljič Marija 2.000. Skupaj 4.500. Prejšnji znesek 85.350. Vsega skupaj Lir 89.950.

POROKA

Preteklo nedeljo sta si v cerkvi Sv. Vincencija v Trstu obljubila večno zvestobo uradnica gđ. Frida Valetič iz znane prosvetno delavne tržaške družine in g. Bruno Kralj, učitelj iz Trebč. Med mašo jima je ubrano prepeval pevski zbor, pri katerem nevesta že več let požrtvovalno sodeluje.

Krožek slovenskih izobražencev v Trstu jima na novi življenjski poti želi mnogo sreče in zadovoljstva. Čestitkam se pridružuje uredništvo Novega lista.

Beneška

IZ ŠLENARTA

Dne 21. junija je minilo leto dni, odkar je divjalo po vsej naši dolini strahotno neurje, ki je povzročilo ljudem ogromno škodo. Pomoč, ki so jo nudila oblastva kmetovalcem, je bila zelo skromna, in zato komaj čakamo letošnjega pridelka. Lansko neurje pa je ponekod zapustilo trajne sledi. Ob Nadiži je breg mestoma ves razrit globoko v notranjost, ki bi ga bilo mogoče učinkovito popraviti le z močnim zidom.

Seveda bi bilo potrebno regulirati sploh vse naše vode, ker venomer prestopajo bregove in tako skoro nenehno povzročajo težko škodo našemu revnemu ljudstvu. Pravijo, da bodo v kratkem zgradili nasip ob Arbeču med Skrutovom in Ažlo, ker voda v tem okolišu ob vsakem večjem deževju narase in tedaj gorje vsem poljem pa tudi hišam v bližini! Ni dolgo, odkar so prišli na samo mesto strokovnjaki iz Vidma, da bi si ogledali, kje in kako bi bilo treba začeti z gradbenimi deli.

Upamo, da bodo vsaj tu čimprej preprečili poplave, saj je prebivalstvo tega okoliša vedno največ trpelo.

IZ RONCA

V Roncu smo v nedeljo doživeli vesel in velik dan, ko je novo mašo zapel domačin g. J. Mučic. Njegove prve daritve se je udeležila bližnja in daljna okolica. Cerkev in vsa vas sta bili okusno okrašeni. Lepoto slovesnosti je podvignila zlasti prelepa pridiga gospoda župnika Kramarja, ki ga vsi prav dobro poznamo, saj je bil dolgo let župnik v Landarju. Pa tudi globoko občuteno petje domačih pevcev je doprineslo, da je slavje ves dan poteklo v največje zadovoljstvo vseh vernikov. Gospodu novomašniku vsi iz srca želimo obilo božjega blagoslova v njegovem duhovniškem poslanstvu na rodni grudi.

Tudi letos kaže, da bo po vsej nadiški dolini in še posebej pri nas v Roncu dobra letina, če nam prizanese huda ura. Zlasti breskve dobro kažejo. Po njih je veliko povpraševanje na domačem in tujem trgu, ker je njihov odlični okus zelo cenjen. Sadržajci se pa tudi zares trudijo, da znejujejo odlični sad z obrezovanjem in škrop-

OBCINSKI SVET

Goriški občinski svet je prejšnji petek razpravljaj in sklepaj o zgolj tekočih upravnih zavedah. Predloge odbora je odobril večinoma soglasno.

Dalj časa se je zavlekla le razprava o pravdi, ki jo je proti občini že pred časom sprožila baronica Klementina Levetzov-Lantieri. Gre za pogodbo, po kateri je baronica leta 1929 oddala za 60 let v najem občini zemljišče v ulici Baiamonti, kjer je danes športno igrišče.

O tej zadevi je poročal podžupan dr. Poterzio ter predlagal, naj občina v pravdi vztraja ter naj jo pred sodiščem zagovarja odvetnik Sfiligoj. Socialni demokrat Zuccalli je odločno nasprotoval, da bi dr. Sfiligoj zastopal občino v pravdi, češ da je odvetnik obenem občinski svetovalec in mu zato zakon ne dovoljuje izvrševanja takih poslov.

Na koncu se je oglasil župan dr. Bernar-

Slovenija

ljenjem. Koliko napora, ako pomislimo, da so vsi naši sadovnjaki na strmih bregovih!

IZ SV. PETRA SLOVENOV

Letos so bile v naši domačiji kar tri nove maše. Na praznik sv. Petra sta bili dve v Lazeh in v Matajurju. V Lazeh je pel novo mašo gospod Adolf Dorbolò, ki mu je pridigal g. župnik Kramar, svoječasni dolgotletni dušni pastir v Landarju, v Matajurju pa je obhajal prvo sveto daritev gospod Emil Batistič. Naslednjo nedeljo je naposled daroval novo mašo v Roncu tamkajšnji domačin gospod J. Mučič.

Kako se vsa vas in zlasti mladina potruji, da je dan nove maše velik, slovesen in duhovno vesel, ve le tisti, ki dobro pozna naše globoko verno ljudstvo. Vsem trem gospodom novomašnikom Beneški Slovenci želimo, da bi mogli vzvišeni duhovniški poklic opravljati na rodni grudi med ljudstvom, iz katerega so zrasli. Dobri Stvarnik naj nanje razlije obilo svojega blagoslova.

IZ GRMEKA

Pred kratkim se je po 54 letih vrnil iz severne Amerike naš 77-letni občan Franc Luščak iz Hostne. Vso to dolgo dobo je želel, kakor nam je sam pravil, še enkrat videti rodni kraj in ta želja se mu je končno izpolnila. Srečnega se šteje, da je spet doma. A težko mu je, ker se bo moral v nekaj mesecih vrniti v Ameriko k svojim hčeram, vnukom in pravnukom. Naj delavni mož prijetno preživi svoje zaslužene počitnice v rodni vasi!

Prve dni v juniju smo pokopali 63-letnega Ivana Vogriča iz Gorenjega Brda, ki je po dolgi in hudi bolezni umrl v čedadski bolnišnici. Rajni Zanet je bil izboren zidar in je pol življenja preživel v raznih državah po svetu. Med ljudmi je bil pokojnik zelo priljubljen, ker je znal o marsičem prijetno pripovedovati. Zelo rad je bral knjige in časopise.

Pokojniku naj sveti večna luč; njegovi užaloščeni družini in sorodnikom pa izrekamo globoko sožalje.

Sredi junija smo položili k večnemu počitku Oktavija Dreosta iz Topolovega, ki je tudi umrl v čedadski bolnišnici. Naj mirno počiva v domači zemlji, njegovim sorodnikom pa naj gre naše sočustvovanje.

dis, ki je svetovalcu Zuccalliju pojasnil, da se v tem primeru koristi občine ujemajo s koristmi odvetnika - svetovalca. Izjavi je dodal še zanimive besede: »Ni si mogoče misliti, da je odvetniško pooblastilo cukerek za pridobivanje glasov«.

Oba predloga upravnega odbora sta bila nato sprejeta z večino glasov.

Svet je nadalje soglasno odobril nakup 5 tisoč stotov drv in kurilnega olja v znesku 6 milijonov 650 tisoč lir za ogrevanje občinskih prostorov v prihodnji zimi. Nato je sklenil najeti 13 milijonov posojila pri goriški hranilnici, da se uredi cestišče v ulicah Montecucco in del Prato. Sklenil je izdati še 770 tisoč lir za prenovitev pročelja kapucinske cerkve. Komunistični svetovalec Battello se je pri zadnji točki glasovanja vzdržal.

IZ DOBERDOBA

Predpreteklo nedeljo je imel naš občinski svet sejo, na kateri je imenoval tri predstavnik v zdravniški konzorcij in potrdil 14-člansko komisijo za pritožbe proti odmeri občinskih davkov; izbral je tudi tri preglednike občinskega obračuna za leto 1958: Karla Boneta, Karla Lavrenčiča ter Antona Pahorja. Občinski možje so nadalje imenovali petčlanski odbor, ki naj pripravi prodajo jurskih zemljišč, in določili povprečno ceno za živino v letu 1960; sklenili so obenem ponovno pregledati zemljišče v Dolu, kjer bodo zgradili pokopališče.

Na koncu je svet sprejel resolucijo, v kateri je izrazil solidarnost z delavstvom v Trzinu, ki stavka, da izboljša svoj gospodarski položaj ter s tem opozarja oblastva, naj čimprej poskrbe nova, večja naročila. Predpreteklo soboto je SNG iz Trsta nastopilo na prostem z veseloigro italijanskega dramatika Pavla Levija »Po čem je resnica«. Predstave se je udeležilo obilo ljubiteljev gledališke umetnosti.

Naslednji dan pa je SNG uprizorilo šaloigro Pop Cira in pop Spira, pri kateri so ljudje užili mnogo smeha ter prijetnega razvedrila; ugajala sta zlasti duhovita popa in petje Staneta Starešiniča ob spremljavi kitare. Tako je SNG z uspehom zaključilo poletne predstave v Doberdobi.

Kot znano, so lani kraški kmetovalci, zlasti tisti v Jamljah, imeli zaradi suše veliko škodo. Oblastva so jim zato pred kakimi 14 dnevi poslala precej testenin, riža in drugega živeža. Jamelci so prejeli do 20 stotov blaga. Naravno je, da so z bogato pošiljateljavo zadovoljni in se oblastvom zahvaljujejo.

IZ PEVME IN Z OSLAVJA

Od preureditve mestnega avtobusnega prometa smo Pevmčani in Oslavci že pretrpeli občutno škodo, ker smo se znašli od 1. julija dalje, ko je dobil veljavo novi vozni red, brez vsake zveze z mestom. Vsakomur pa je znano, da zvezo z mestom prav v tem času najbolj živo potrebujemo za prevažanje sadja in zelenjave na trg. Za vrzel, ki je nastala v vožnji na naši progi, so kriva oblastva in ne Ribijevo avtobusno podjetje, ki bi moralo no 1. juliju voziti na progi Gorica-Pevma-Oslavje-Števerjan. Ribijevo podjetje ne more izvrševati služ-

be, ker mu nadzornišstvo za motorizacijo ni še izdalo dovoljenja.

Čujemo, da bo Ribijevo avtobus, ko prejme dovoljenje, vozil z Gornjega Oslavja v Gorico ob 6.30 zjutraj in se vračal ob 10. uri. Taka oskrba bi pa bila za naše potrebe popolnoma nezadovoljiva. Pevmčani in Oslavci pa tudi Štmaverci novo prometno ureditev v celoti zavračamo, ker imamo in bomo imeli od nje preobčutno škodo. Zato enodušno zahtevamo, naj se obnovi promet na progi št. 8.

IZ ŠTEVERJANA

Predpreteklo sredo je imel naš občinski svet redno sejo. Najprej je odobril obračun za leto 1958 in izvolil 10-člansko komisijo, ki bo reševala pritožbe proti odmeri občinskih davkov. Ponovno je tudi pregledal in odobril načrt za pokopališče v Jazbinah. Prav tako je svet potrdil obračun delovišča in razne stroške, ki jih je imela v zadnjem času števerjanska občinska uprava.

OBVEZNA ODDAJA PŠENICE

Goriški prefekt je določil, da bodo letos v naši pokrajini obvezno odkupili 55 tisoč stotov pšenice. Doberdob bo moral oddati v skupno državno skladišče 200, Števerjan 45, Sovodnje 190, Ronke 4.285, Krmin 5.995, Dolenje 600, Gorica 710 in Trzin 1490 stotov. Obvezen odkup pšenice se prične 13. julija in bo trajal do 31. avgusta. Pšenica, ki jo bodo kmetje oddali od 1. septembra 1959 do 31. maja 1960, bo plačana 50 lir za stot draže kot sicer.

VELIKO MARIJINO SLAVJE

V nedeljo okoli 19. ure bo pristal na Travniku v Gorici helikopter, ki prevažal kip fatimske Matere božje od mesta do mesta po vsej državi. Odnegli ga bodo v slovesni procesiji s Travnika v cerkev Srca Jezusovega, kamor bodo v nedeljo zvečer in ponedeljek prihajali verniki iz mesta in s podeželja.

Slovenski verniki iz goriške škofije bodo imeli svojo pobožnost v ponedeljek od 6. do 7. ure zjutraj. Sv. mašo bo daroval kanonik msgr. Alojzij Novak. Slovesnost bo prišla do polnega izraza tudi v prelepih slovenskih Marijinih pesmih. Kdor bo le mogel, se bo slavja udeležil.

Dornberk:

NOVA MASA

V nedeljo je v Dornberku pel novo mašo domačin g. Jožko Berce (Mežnarjev), ki je dokončal bogoslovje v Pazinu. Za življenjsko geslo si je izbral posvetilo, ki je napisano na novomašniških podobnicah in se glasi: »Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod«. Okoli njega se je zbrala dolga vrsta sobratov, sorodnikov in prijateljev. Cerkev je bila lepo okrašena; pred njo je mladina postavila lep slavalok z napisom: »V tem znamenju boš zmagal«. Slovesnost je posebno dvignila prisrčna pridiga njegovega bivšega prefekta v goriškem malem semenišču, sedanjega župnika v Breginju gospoda Droleta.

Na koncu je odlično prepeval pevski zbor ob spremljanju orgel, na katerih je igrala novomašnikova sestra.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Pesnikov položaj v sodobni družbi

Pri založbi Vallecchi je izšla pesniška zbirka Lina Curcija z naslovom Ogenj v noči. Ob tej priložnosti je dal pesnik Lino Curci za tednik La Fiera letteraria nekaj zanimivih izjav. Tako je na primer odgovoril na vprašanje »Kaj misli o položaju pesnika v sodobni družbi?«

Curci je odgovoril: »Omenil sem že, da je poezija sad moralnega življenja in iskanja resnice, najvišja oblika samospoznanja. V poeziji se zrcali naše znanje o človeku in vesolstvu, v katerega je človek postavljen. Pesnik predstavlja vest družbe. Ortega y Gasset je dejal, da je umetnost v današnjem času izgubila svoje misijonsko poslanstvo, in to je res. Morda zato, ker čuti, da ne more vplivati na družbo, ki jo obdaja, ali pa zaradi pomanjkanja moralnega življenja umetnikov samih? Mislim, da je res predvsem to drugo.

Tudi v najbolj revnem in težavnem duhovnem vzdušju pesnik ne sme obupati nad svojim poslanstvom, ki je v tem, da je ne le tolmač, ampak tudi prenovitelj družbe, če le zna ohraniti v sebi zavest o dolžnosti in dostojanstvu svojega poslanstva. Zato menim, da so pesniki sami krivi zmanjšanja pomena in vpliva svoje vloge v družbi. Morali bi se spet zavesti svojega misijonskega poslan-

CASNIK PESNIKOV

Pred dobrim tednom je izšel v Rimu Il giornale dei poeti — Casnik pesnikov, ki je obenem glasilo Mednarodnega združenja za poezijo. V uvodniku je podano poročilo o podelitvi kulturnih nagrad na Kapitolu v Rimu. Mesto so tudi našli zborovanje črnskih umetnikov in pesnikov v Rimu ter prevodi najboljših francoskih pesmi. Revija nadaljuje s pregledom francoske poezije v letu 1958. Zanimiva je razprava o Dnevu poezije v šoli, ki se bo po načrtu Ministrstva za prosveto vsako leto obnavljala.

Med članki so v listu posejani mnogi prevodi grških, ameriških, nemških, nizozemskih in italijanskih pesnikov.

Slovanski svet je v tej številki bolj skromno zastopan. Popisana je proslava na bolgarskem poslanstvu v Rimu, kjer je poslanik Minčev izročil odlikovanje bolgarske vlade vdovi pokojnega slavista Salvinija.

NOVI POGLEDI NA PRETEKLOST

Moskovski radio je naznanil, da se je dvema sovjetskima orientalistoma, Vladimirju Livščicu in Olgi Smirnovi, posrečilo razbrati dva set rokopisov iz 8. stoletja, ki so jih našli pred 25. leti v starodavni trdnjavi Abragar v republiki Tadžikistan v Srednji Aziji.

Rokopisi so napisani na koži in na kitajski papir, les ter na trsje. Livščic in Smirnova sta ugotovila, da gre za diplomatsko dopisovanje med takratnim vladarjem tistih krajev, ki je vladal nad pokrajino Sodga, in med njegovimi vazali.

Važnost teh rokopisov je v tem, da osvetljujejo zgodovinske in verske razmere v tisti pokrajini v 8. stoletju po Kristusu. Doslej so mislili, da je prevladovala tam budistična vera ali pa maniheizem. Iz rokopisov pa je razvidno, da je vladal takrat tam zoroasterska vera.

Donatellovi Davidi

• V Rimu so podelili nagrade Donatellove Davide za mednarodno kinematografijo. Nagrade za italijansko filmsko umetnost so dobili Anna Magnani kot najboljša letošnja igralka v filmu Peki v mestu; Alberto Lattuada kot najboljši režiser za film Vihar in filmski družbi Dino De Laurentiis Cinematografica za film Vihar ter podjetje Titanus za delo La Maja desnuda.

Za tujino so podelili nagrado Jeanu Gabinu kot najboljšemu moškemu igralcu letošnjega leta za vlogo v filmu Velike družine, Deborah Kerr je bila nagrajena kot najboljša igralka v filmu Ločene miže in družba Metro Goldwyn Mayer za film Gig.

Posebno nagrado upravnega sveta in stalnega razsodišča so podelili Sofiji Loren kot najboljši italijanski igralki v tujem filmu Črna orhideja; Renatu Rascelu za vlogo v filmu Policarpo in Susani Hayward za vlogo v filmu Nočem umreti.

stva, ki spominja skoro na duhovniško. Seveda je potrebno za to veliko poguma in velike sposobnosti za prenašanje osamljenosti.

— 0 —

KNJIGA O SODOBNI FRANCOSKI KNJIZEVNOSTI

»Odpreti knjigo pomeni spoznati kako idejo«, je zapisano na eni prvih strani nove knjige znanega esejista in kritika Giancarla Vigorellija »Carte francesi«. Knjiga je izšla te dni v založbi Italijanske radiotelevizije in v njej je zbral Vigorelli svoja predavanja in poročila o francoski književnosti, ki jih je bral lani poslušalcem »tretjega sporeda« italijanskega radia. Poročal je o novih knjigah, o pisateljih, o književnih strujah, o revijah in njihovem kulturnem pomenu ter o njih važnosti za kulturo in vse življenje Francije. Pri tem razodeva Vigorelli, da je zelo na tekočem o vsem literarnem dogajanju v Franciji in da pozorno spremlja vse pojave, ker je pač francoska književnost v splošnem še vedno najzanimivejša na svetu.

STUDI GORIZIANI

Izšel je XXV. zvezek znane goriške zgodovinske revije Studi goriziani. To pot se prispevki omejujejo zgolj na ožjo goriško zgodovino. Mario Cossar objavlja študijo o lovskem društvu Diana cacciatrice, ki je obstajala v Gorici v 18. stoletju.

Daljša razprava, ki se bo nadaljevala tudi v prihodnji številki, pa se nanaša na delovanje jezuitskega reda po Goriškem. Najbolj zanimiv je opis in izbor furlanskih ljudskih pesmi, ki jih marljivo zbira nabiralec starin Dolfo Carrara. Zvezek zaključuje bibliografija starih zemljevidov, ki jih hrani goriška Državna knjižnica.

Kulturni festival v Dubrovniku

V začetku julija so slovesno odprli Desete dubrovnške poletne igre, ki bodo trajale od 31. avgusta in pri katerih bo sodelovalo 1450 domačih in tujih umetnikov. Na 12 odrih pod milim nebom bodo uprizorili 88 dramskih, glasbenih in folklornih predstav. Jedro dramskega sporeda bodo dosedanje standardne predstave. Razen Shakespearjevega Hamleta in Goethejeve Ifigenije na Tavridi bodo igrali v izvorni obliki Držičevi deli Tirenja in Skup, ki sta doživeli lani velik uspeh. Krstna predstava bo Držičeva tragedija Hekuba, ki so jo prvič uprizorili v Dubrovniku natančno pred 400 leti.

Novost letošnjega sporeda bo Mala scena, na kateri bodo uprizorili sodobna komorna dela domačih in tujih piscev. »Oder 57« iz Ljubljane bo tu igral Javorškovo (Brejčev) Veselje do življenja, Dubrovčani Anouilhovo Antigono, Atelje 212 iz Beograda pa Requiem za nuno in Sartrovo delo Za zaprtimi vrati, Zagrebčani bodo nastopili z Beckettovim Koncem igre in Ionescovimi Stoli ter Marinkovičevim Objemom.

Dramski spored obsega 45 prireditev, glasbeni pa 33. Zagrebška Opera bo gostovala 14 dni in bo uprizorila 5 oper na petih različnih odrih. To so Sulekov Koriolan, Prokofjeva Poroka v samostanu, Verdijev Trubadur, Mozartova Così fan tutte in Brittenova Ugrabitev Lukrecije.

NAJVEČJI FESTIVAL NA BLIŽNJEM VZHODU

Mednarodni glasbeni in gledališki festival v Baalbeku (Libanon), je postal ena najpomembnejših kulturnih prireditev na Blžnjem vzhodu. Prirejajo ga v nekdanjih svetiščih rimskih bogov Bakha in Jupitra. Razvaline so izredno veličastne in akustične. Lani je festival odpadel zaradi nemirov v Libanonu, letos pa ga spet pripravljajo. Odprli ga bodo 25. julija z nastopom glasbene družine I Musici iz Rima, ki bo izvajala glasbo Vivaldija, Bacha, Mozarta in Boccherinija. V dnevi 8. in 9. avgusta bo dal dva koncerta newyorški filharmonični orkester pod vodstvom Dimitrija Mitropolisa. Spored bo obsegal skladbe Beethovna, Rahmaninova, Schumanna in Fuhena; zadnji je libanonski skladatelj. Na festivalu bodo gostovale še razne glasbene, baletne in gledališke družbe iz Francije in drugih zahodnih dežel, libanonske skupine pa bodo nastopile z ljudskimi plesi.

KULTURNE VESTI

• Vseučiliška knjižnica v Heidelbergu ima že 1 milijon knjig in zato bodo morali stavbo znatno povečati in razširiti.

• V Stuttgartu sta razstavljala v galeriji Behr mlada zagrebška umetnika Vojin Bakić in Zlatko Prica, prvi plastike, drugi slike. Razstava je vzbudila, kot pišejo stuttgartski listi, veliko zanimanje.

• V Zenevi je umrl Viktor Podrecca, ustanovitelj in ravnatelj slavnega lutkovnega gledališča, medtem ko je gostoval tam s svojimi lutkami. Pokopali so ga v Rimu, doma pa je bil iz Cedada in, kakor kaže že ime, po rodu Beneški Slovenec.

• V Berlinu je umrl slavn nemški grafik in karikaturnist Georg Grosz. Sele pred nekaj tedni se je vrnil iz begunstva v Združenih državah, kamor je že pred vojno zbežal pred nacisti, ki so videli v njem enega glavnih predstavnikov »pokvarjene« (reci nekomunistične) umetnosti. Prišel je dobesedno domov umret.

• Rumunski skladatelj Michael Andriou, ki so ga pred časom odlikovali z rumunsko državno nagrado, je sedaj izgubil vse službe in naslove, češ da je začel v svojem delu kazati naklonjenost na zahod.

• Filmski producent in režiser znanega filma Most čez reko Kwai Sam Spiegel in David Lean se pogajata z bratom legendarnega pustolovca Lawrencea, ki je med prvo svetovno vojno pripravil arabska plemena v upor proti Turčiji, da bi odstopil avtorske pravice za film, posnet po bratovi knjigi Sedem stebrov modrosti.

• Nova komedija Johna Osborna »Svet Paula Slickeya« je bila vzeta s sporeda Palace Theatra v Londonu. Igrali pa so jo samo šest tednov. Doživela je pravo polomijo. Kot se zdi, se je občinstvo naveličalo predrznega tona in zmehčenih socialnih kritik mladega pisatelja, ki samo vneto grabi denar na kupe.

Poleg sarajevske Opere in drugih sarajevskih skupin, Beograjske filharmonije, akademškega pevskega zbora Branko Kršmanović iz Beograda in drugih bodo nastopili dvakrat tudi ljubljanski solisti, enkrat pa Slovenski vokalni kvintet. Zelo pester je baletni spored, pri katerem bo sodeloval moderni ameriški balet Jerome Robbins Ballet, ki je te dni navdušil občinstvo Festivala dveh svetov v Spoletu, ter dve prvi plesalki pariške Opere.

Na šestih solističnih koncertih bodo nastopili pianist Aldo Ciccolini iz Rima, ameriški pianist Anton Kuerti, ameriška sopranistka Lukrecija West in drugi. Sodelovale bodo folklorne skupine Lado, Kolo in makedonski Tanec.

Letošnji dubrovniški festival vzbuja pozornost po vsej Evropi.

ZANIMIV ZARADI DEDA

V Leningradu živi v ulici Cajkovskega 77-letni upokojeni strojni inženir, ki je vnuk in edini še živi sorodnik pisatelja Dostojevskega. O njem končujejo zdaj kratak film pod naslovom Vnuk Dostojevskega. Sam pa piše monografijo o pisateljevi ženi Ani, ki je bila odlična stenografinja in ji je Dostojevski narekoval romana Igralec tlorbo in kazen.

RAZPIS ZA ZNANSTVENA DELA O BEGUNCIH

Senat visoke šole za politične vede v Münchenu je razpisal nagradni natečaj za temo »Mednarodni pravni položaj beguncev«. Obravnavati je treba stanje begunca v svetu s stališča mednarodnega prava, pravne zgodovine, primerjalnega in kritičnega prava. Delo mora ustrezati pogojem znanstvenega raziskovanja in ga je treba vpslati do 1. maja leta 1960.

CE NORCI HOČEJO, DA BI CASNIKI O NJIH PISALI...

V nekem velikem muzeju v San Franciscu je prišlo te dni do podobnega dogodka kot nedavno v Münchenu. Neznani atentator je z ostrim predmetom razrezal obraze na osmih dragocenih slikah, katerih vrednost cenijo na okoli 150 milijonov lir. Eno teh del je Rubensovo; zanimivo je, da je bila tudi v Münchenu poškodovana Rubensova slika. Domnevajo, da gre za umobolnega človeka. Strokovnjaki so izjavili, da bo mogoče slike popraviti in obnoviti.

GOSPODARSTVO

KMETIJSTVO V SOVJETSKI ZVEZI

Lansko poletje je skupina ameriških kmetijskih strokovnjakov obiskala Sovjetsko Rusijo, kjer si je na 20.000 km dolgem potovanju ogledala njene glavne kmetijske predele. Iz poročila, ki so ga strokovnjaki sestavili, povzemamo naslednje:

Po površini je Sovjetska Rusija največja država na svetu, saj zavzema eno šestino vse suhe zemlje. Gre povečini za ravninsko površino, toda samo en del je rodovitno, oziroma sposoben za kmetijsko izkoriščanje. Neizmerne planjave, posebno v Sibiriji, krije tajga, to je močvirnati svet, obraščen z drevesi in grmičevjem. Druge planjave so tudi močvirnate, a le malo obraščene, nekatere so nerodovitne zaradi izredno mrzlega podnebja, druge pa zelo podvržene suši.

Kljub temu so na razpolago za kmetijsko proizvodnjo še neizmerne planjave, katere lahko ocenimo na okoli 300 milijonov ha, kar bi znašalo skoraj 10 Italij (če bi bila Italija ena sama ravnina).

Danes pa ne obdelujejo vse te površine, marveč komaj kakšni 2/3, to je okoli 200 milijonov ha.

Kaj so kolhozi

Vsa omenjena zemljišča so razdeljena na kolhoze (kol-etivnoje hoz-ajstvo) in sovhoze (sov-jetskoje hoz-ajstvo). V začetku l. 1958 je bilo 76.500 kolhozov in 5.900 sovhozov. Število kolhozov se postopno krči, ker se manjši obrati združujejo v večje, tako da čedalje bolj raste število sovhozov.

Kolhozi so nekakšne obdelovalne zadrage, katere člani so udeleženi na čistem dohodku obrata po številu opravljenih delovnih dni, oziroma po kakovosti izvršenega dela. Razen dela v kolhozu člani obdelujejo ohišnice, se pravi vrtove ali druga zemljišča, katerih površina pa ne presega enega ha. Na njih redijo navadno kravo, prašiča, nekaj kokoši in par ovc ali koz.

Površina vsakega kolhoza meri povprečno 1.700 ha, toda v tako imenovanih »novih deviških zemljah« v Kazakistanu imajo kolhozi tudi 40.000 ha in eden celo 75.000 ha orne zemlje. V kolhozu je zaposlenih povprečno 250 družin, v enem primeru celo 2.000.

...in sovhozi

Sovhozi so državna posestva (navadno mnogo večja kot kolhozi), saj merijo povprečno po 10.200 ha. Delovno silo plačujejo v gotovini in posamezniki dobijo še proizvodne nagrade. Tudi te družine imajo ohišnice, na katerih vzdržujejo kravo, prašiča, perutnino in par ovc ali koz. V sovhozih je zaposlenih po 400 oseb.

VALUTA — TUJ DENAR

Dne 8. julija si dobil oz. dal za:

ameriški dolar	617—620 lir
avstrijski šiling	23,75—24,25 lir
100 dinarjev	82—84 lir
100 francoskih frankov	123—125 lir
funt šterling	1725—1750 lir
nemško marko	147,75—148,75 lir
švicarski frank	143—144 lir
pesos	5—6 lir
zlatoto	702—704 lir
napoleon	4300—4500 lir

Do pred nekaj leti so obstajale posebne strojno-traktorske postaje, ki so s stroji pomagale obdelovati kolhozna zemljišča. Te postaje so danes spremenjene v mehanske delavnice, zlasti za popravilo strojev, medtem ko imajo sedaj kolhozi lastne stroje.

Sovjetska zveza ima veliko število sodobnih strojev za oranje in žetev, manjkajo pa ji skoraj popolnoma stroji za čiščenje, sušenje, vskladiščenje pridelkov itd.

Ameriški strokovnjaki menijo, da sovjetsko kmetijstvo ne more še bolj napredovati zaradi naslednjih vzrokov: notranja organizacija obratov je zelo pomanjkljiva, manjkajo jim zlasti skladišča. Obrati so nadalje preobsežni in zato je zelo težko ali celo nemogoče pravilno razporediti delovne sile. Velika ovira so nadalje slabe ceste, ki so sicer široke, a ker so vedno le iz stepane zemlje, se spomladi in po vsakem dežju spremenijo v blatne reke.

Rusija ima dovolj kruha, posebno lansko leto je imela izborna letina žita. Pridelek koruze pa je lani bil znatno manjši, kot so predvidevali. Koruzo uporabljajo predvsem kot živilsko krmo. Zelo važne so sončnice, s katerimi posejejo letno skoraj 5 milijonov ha in ki so najvažnejša indu-

strijska rastlina. Iz sončnic dobijo okoli 60% vsega semenskega olja.

Sov. zveza danes gospodarsko tekmuje z ZDA. Njen cilj je prekositi Ameriko tudi v proizvodnji mesa in masla. Toda ravno tu je šibka stran sovjetskega kmetijskega gospodarstva. Večji del krav je še vedno v zasebnih rokah, to je na ohišnicah kolhozov in delavcev na sovhozih. Če se pa hoče dvigniti živinoreja, je potrebno predvsem poskrbeti za krmsko osnovo. Če bi za krmo zadostovala slama, bi bilo vprašanje kmalu rešeno, a sodobna živinoreja zahteva tečnejšo krmo, predvsem pa močna krmila. Teh pa je zdaleč premalo. Prej ali slej bo Rusija gotovo prekosila ZDA tudi glede proizvodnje mesa in masla, a do takrat bo preteklo še precej let.

Do Stalinove smrti so sovjeti hudo izkoriščali vse tiste, ki so se bavili s kmetijstvom. Obvezne oddaje so bile pretirano visoke, cene pridelkov pa zelo nizke; visoki so bili tudi davki. V kmetijski politiki so sedaj precejšnje spremembe: obvezne oddaje so sorazmerno nižje, cene mnogo višje, presežke pa kolhozi lahko prodajo državi, konsumnim zadrugam ali v mestih, kjer imajo kolhozi posebne tržnice.

Sovjeti kažejo danes mnogo preračunane ljubezni do kmetijstva in ga skušajo dvigniti; nešteto vprašanj pa morajo prej rešiti (če se sploh rešiti dajo), preden bodo sovjetski kmetovalci, ki tvorijo nad polovico vsega prebivalstva (nad 100 milijonov duš), deležni blaginje, kot jo zasluži delovni človek.

ŽENA IN DOM

Za žensko lepoto in modo

Italijanski filozof in zgodovinar trdi, da se ni še nikdar v zgodovini smisel za modo in žensko lepoto povzpel tako visoko kakor v sedanjem času.

Ženska emancipacija je še pred vojno težila za likom ženske, ki bi kazala samostojnost tudi v zunanjem obnašanju in v modi. Spomnimo se le na angleške sufražetke, ki so hotele uveljaviti enakopravnost z moškimi; celo strigle in oblačile so se po moško. Posledica je bila, da je ostalo vedno več žensk neomženih, kajti moški je hotel v zakonu družico, ne pa drugo »močnejšo polovico«. Isti pojav smo doživeli po drugi svetovni vojni. Ženske, ki so sodelovale v borbah, so nehote zakrile v sebi žensko naravo. Moškim niso več ugajale kot zakonske družice.

Danes se pa ženski svet spet začne zavediti svoje ženskosti. Od prirode dane darove skuša z vsemi sredstvi izpolniti in tudi uporaba lepote je danes bolj razširjena kot kdajkoli prej.

Bili so časi, ko so nekateri smatrali kratko ostrigene lase za pregrešne. Gorje, če si je katera barvala ustnice ali nohte. Danes so taka mnenja zastarela. Uporaba lepote in sredstev do gotove meje nima na sebi prav nič nemoralnega. Mnenja cerkvenih krogov so v tem pogledu drugačna, kot so bila. Znani pater Rotondi je izrazil glede obrazne plastike (kozmetično popravljenega obraza), da je napačno mnenje nekaterih spovednikov, češ da je pregrešno. Lep obraz in stasita postava sta dostikrat v prav dobrem skladu z moralnimi vrlinami.

Poleg te etične plati je pa upoštevanja vredna tudi gospodarska. Obstoj milijonov delovnih moči je danes precej odvisen od izdelovanja sredstev za povzdigo ženske lepote. Samo v Italiji je v kozmetični stroki zaposlenih 250 velikih tovarn, 120.000 trgovin za modo, nad 60.000 lasničarjev in lepote saloni. Italijanske ženske izdajo letno 50 milijard lir za modo in lepoto. Prištevamo še 96 ženskih modnih časopisov. Koliko ljudi je pri teh obratih v Italiji zaposlenih! Po uradnih računih zasluži

danes država več z izvozom lepote in modnih izdelkov kot s tujskim prometom.

Vprašanje je, ali višja raven zunanje lepote služi ženski, da prej doseže zaposlitev. Tudi na to vprašanje je odgovor pritrdilen. Lepo in prikladno oblačeno dekle najde prej mesto kot staromodno opravljeno.

Pri tem razmišljanju o novodobnem valu mode in lepote pa moramo vsekakor še vedno dati veljavo pravilo, da mora iz lepega obraza sijati tudi lepa duša.

GOBE

Mnogi ljudje radi nabirajo gobe, ker jih lahko pripravimo kot samostojno jed ali kot dobro dopolnilo k hrani. Kdor gre iskat gobe, pa mora dobro poznati, katere so strupene in katere uporabne; če smo v dvomu, gobe ne pobiramo. S seboj vzamemo nož in košarico s širokim, trdnim dnom, da se gobe ne mečkajo. Ko gobo najdemo, jo takoj očistimo, tako da ne bo druga drugo pomazala, poleg tega jih ne bo treba čistiti doma. Treba pa je tudi znati pravilno nabirati gobe: odtrgamo jo nalahko, ne pa izrujemo iz tal, sicer se podgobje poškoduje. Brezsmiselno in nevarno je nabirati stare ali črvice gobe. Kadar iščemo gobe, pazimo, da bo naš nož zaprt.

Kako sušimo gobe? Najprej si zapomnimo, da morajo biti gobe zdrave. Narežemo jih na enako debele (približno tri milimetre) rezine, ki jih položimo na rešetko, desko, nit ali tudi na čist papir. Najbolje se posuše gobe, ki so se sušile na soncu (ponoči jih spravimo, da se ne napijejo vlage). Ko se rezine posuše na eni strani, jih obrnemo. Če sušimo gobe na niti, naj bodo rezine postavljene tako, da bo med njimi umestna razdalja; v tem primeru ni treba obračati rezin. Končno gobe lahko posušimo tudi na peči ali na štedilniku, paziti pa moramo, da se ne osmodijo. Ko so pravilno posušene, šumijo, se lomijo in imajo značilen vonj; spravljamo jih v platnene vrečke, ki jih hranimo v toplih in suhih prostorih.

VIRGILU ŠČEKU V SPOMIN

46.

Dr. E. BESEDNJAK

Ko so fašisti izgnali pred volitvami iz Lovreča tamkajšnjega hrvatskega župnega upravitelja, ga italijanski duhovnik ni mogel nadomestiti, ker ni razumel hrvaščine in zato ni bil sposoben občevati z verniki. Škof je sicer poslal v Lovreč takoj novega dušnega pastirja, a s tem se razmere v župniji, kot bomo videli, niso izboljšale, temveč na žalost še poslabšale.

Zdaj imamo med nami dva dušna pastirja, se je glasil dopis Edinosti, a kaj nam to koristi? Eden je Italijan in ne razume hrvaščine, drugi je sicer »kri naše krvi«, a vzgojen v sovražstvu in zaničevanju do nas in našega jezika. V cerkvi je uvedel italijansko pridigo, dasi ve, da ga nihče izmed vernikov ne razume. Da bi nihče ne mogel iz cerkve, je ta neverjetni duhovnik dal med pridigo »zapreti cerkvena vrata.«

S Hrvati načelno noče govoriti v njihovem jeziku, ampak le italijanski. Gospoda škofa bi utegnili še zanimati, beremo v dopisu, da hrvatski župljani, ki se spovedujejo pri novodošlem duhovniku, ne razumejo, kaj jim ta govori. Lepa spoved!

KANDIDAT TOMO HERAK

Iz Sv. Lovreča Pazenatskega pa je prišla še druga težka novica. Med našimi istrskimi kandidati za rimski parlament je bil, kot sem že povedal, tudi ugledni hrvatski kmetovalec Tomo Herak. Ker si je upal sprejeti kandidaturu ter iti v boj za svoj narod, so se mu fašisti takoj maščevali.

Orožniki so izvršili v njegovi hiši podrobno preiskavo in v svoje veliko veselje našli

v stanovanju dva samokresa. Takoj so ga aretirali in odpeljali v zapor. Tu so mu zvezali noge v verige in vso noč je moral ležati na vlažnih in mrzlih tleh. Drugi dan so ga odvedli v Poreč v ječo. Njegovi ženi so pa rekli, da ga ne bodo izpustili iz zapora vse dotlej, dokler ne bodo volitve v parlament pri kraju.

Biti kandidat Jugoslovanske narodne stranke tedaj torej ni bila tako enostavna zadeva. Josipa Lavrenčiča iz Postojne so fašisti hoteli spraviti s sinom vred v 48 urah kratkomalo čez mejo, in le svoji odločnosti se je imel Lavrenčič zahvaliti, da črnosrajčniki niso nad njim izvršili protizakonitega nasilstva. Tomo Herak je bil tudi pogumen človek ter se ni plašil verig in ječe.

Brž ko je v Trst dospelo poročilo, da so ga zaprli, se je dr. Josip Wilfan obrnil pismeno in osebno na generalnega komisarja Mosconi in zahteval, naj našega poslanskega kandidata nemudoma puste na svobodo ter krivice njegove aretacije strogo kaznujejo. »Tomo Herak je imel« namreč doma dva samokresa v obrambo proti tatovom in lopovom, ki so mu enkrat že odpeljali iz hleva vola. Kdo mu more zameriti, da čuva svojo imovino pred zločinci?

Komisar Mosconi je obljubil, da takoj izvede preiskavo ter da našemu kandidatu zadoščenje. In res je bil Tomo Herak spuščen in je lahko agitiral pri volitvah, kot je bila njegova zakonita pravica. Da bi pa bili krivci kakorkoli kaznovani, nam ni znano. Prejkone so jim predstojniki vse oprostili, saj so se bili spravili na Heraka in mu uklenili noge v verige samo »iz domoljubnih nagibov.«

POLEG OROŽNIKOV SE VOJAKI

Za hišno preiskavo pri kandidatu Heraku in njegovo aretacijo so oblastva dobila izgovor, da so iskala na njegovem domu le orožje in res našla v neki omari dva samokresa. S politiko zadeva torej ni imela nič opraviti. Da je to bil le prazen izgovor, je bilo vsakomur jasno, zakaj drugače bi ne bili orožniki izjavili, da bodo Heraka spustili na svobodo šele »po končanih volitvah.«

Drugod so se pa orožniki in celò vojaki kar odkrito in neposredno mešali v volilno borbo. Tako je Jugoslovanska narodna stranka sklicala v občini Dolenje na Goriškem shod, na katerem bi morala govoriti dr. Fran Gabršček in Avgust Kozman. Ko se je shod otvarjal, se je na zborovališču pojavila skupina 20 vojakov, oboroženih s puškami. Vodil jih je neki podporočnik in spremljal orožniški brigadir iz Dolenj.

Ta je stopil h govorniku ter ga pozval, naj predstavi ljudstvu našo stranko kot »partito slavo-italiano«, sicer da ne dovoli nikomur na shodu govoriti. Samovoljni in predrzni zahtevi se dr. Gabršček in Kozman seve nista uklonila, češ da je naziv stranke uradno dovoljen in povsod tiskan ter se zato sme tudi na tem shodu rabiti.

Začelo se je barantanje, pri katerem pa niso hoteli vojaki za nobeno ceno popustiti. Da bi svoji zahtevi dali večji poudarek, so motili zborovanje s prepevanjem fašistovske himne, ki je pomenila za Slovence pravicato izzivanje. Raje kot bi se vdala, sta se Gabršček in Kozman shodu odpovedala ter ga koj po otvoritvi ob odobravanju zborovalcev zaključila. Na shodu k sreči ni bilo drugih nasilstev, tako da sta se Gabršček in Kozman lahko mirno vrnila v Gorico.

(Nadaljevanje)

To razpoloženje pri SS-ovcih smo čisto lahko razumeli in si z njim tudi tolmačili novi izbruh njihove grobosti in fanatizma. Zato smo potrpežljivo prenašali zafrkavanje in njihove žolčne muhavosti, češ: »Le dajte še, saj dolgo ne boste več!«

Pri razgovorih v Wildparku, medtem ko smo hlinili, da »delamo«, ali zvečer na ležiščih smo ugibali, kakšne posledice bo imel ponesrečeni atentat na Hitlerja za skrajšanje vojne. Bilo je fantastično, da so si oficirji glavnega štaba sploh upali napraviti atentat na Hitlerja, zlasti še zaradi okoliščin, v katerih se je to zgodilo. Nemška uradna poročila so bila redkobosedna in polna besa, razen tega vseh niti nismo mogli dobiti, in tako smo imeli le blede predstavo o tem, kaj se je v resnici zgodilo. A vsa zadeva je imela na sebi nekaj mitično skrivnostnega, spominjala je na antične tragedije, in osebnosti atentatorjev, o katerih uradna poročila niso navajala drugo kot golo ime, so se nam zdele nerealne, kot iz starih epov. Njihova usoda nas je pretresla. Nerazumljivo je bilo, kako so mogli spričo Gestapa in tolikih Hitlerjevih fanatikov razplesti v sami vojski tako na široko razpredeno zaroto. Bilo je kot spopad gigantov v mitični nacistični Walhalli, »somrak bogov«. To je bil gotovo najbolj fantastični in hkrati najbolj romantični dogodek moderne nemške zgodovine. Verjetno bo zaposloval domišljijo bodočih rodov celo še bolj kakor sodobnikov.

Mi smo globoko sočustvovali z atentatorji in obenem seveda tudi obžalovali, da se jim načrt ni posrečil. Če bi se jim bilo posrečilo ubiti Hitlerja, tega največjega zločinca ali, bolje rečeno, najmogočnejšega norca svetovne zgodovine, bi bilo to nedvomno pomenilo konec vojne.

Zaradi skrajne fantastičnosti zarote so bili nekateri med nami mnenja, da sta vse skupaj zasnovala le Hitler in Gestapo z namenom, da bi s pobojem določenega števila častnikov, ki so morda izrazili kak dvom v zmago, druge prestrašila in napravila s tem v vojski konec vsakršnemu razpravljanju. Stvar se ni zdelala nemogoča, saj je imela že precedent v umoru vodje S.A. od delkov Röhma in njegovih pristašev točno deset let prej. A dogodki so hitro pokazali, da to mnenje ni bilo utemeljeno.

V DACHAUSKIH BLOKIH

90

E. Z.

Vdor v Normandijo in ta zarota sta bila dogodka, ki sta odvracala naše misli od klavrne vsakdanjosti taboriščnega življenja in nam jo dala laže prenašati v upanju, da bo v doglednem času vendarle konec Hitlerjevega Reicha. Tolažilo nas je tudi stalno bližanje ruske fronte nemškim mejam. Völkischer Beobachter je že pisal o množicah nemških beguncev, ki beže iz baltskih dežel in iz Poljske. »Zdaj je vrsta na vas Nemcih!« smo škodoželjno pomislili, zagrenjeni od trpljenja in od usode lastnega naroda.

S poostrejitvijo discipline v taborišču so nam tudi ponovno prepovedali obiskovanje drugih blokov. Vendar pa se te prepovedi nismo držali. Postalni smo le nekoliko previdnejši, da bi nas pri kaki nenadni kontroli ne presenetili na drugem bloku. Pokazalo pa se je, da SS-ovci sami te prepovedi ne jemljejo resno in kmalu smo se zvečer po delu in ob nedeljah prav tako svobodno obiskovali po blokih kot prej. Najbolj so se potepali po tujih blokih Rusi in Italijani; teh zadnjih se je že precej nabralo v dachauskem taborišču in so se zdeli v razcapanih in zamazanih uniformah italijanske vojske kot prave karikature nekdanjih Ducejevih vojakov. Tega so se nedvomno tudi sami zavedali, a jim je bilo popolnoma vseeno. Zdaj jih je zanimalo enako kot Ruse, s katerimi jih je družila proga skozi lase, le to, da si »organizirajo« kaj hrane. Zato je bilo na »slovenskem« bloku obojih vedno dovolj, ker so mnogi Slovenci dobivali od doma pakete in so zato odstopali opoldansko »mineštro« drugim, posebno za kakšno majhno protiuslugo. Oboji so radi prihajali na 16. blok tudi zato, ker so se z mnogimi med nami lahko pomenili v svojem jeziku, medtem ko so bili zlasti Italijani zaradi neznanja tujih jezikov skoro čisto odrezani od vseh drugih narodnosti v taborišču in si niso mogli v ničemer pomagati ter se obvarovati pred trdotami taboriščnega življenja. (Dalje)

ŠPORTNI PREGLED

MLADINSKI DAN V NABREŽINI

V nedeljo, 28. junija, je bila poleg kulturne tudi zanimiva športna prireditev.

V igri »med dvema ognjema« sta se za prvenstvo borili ženski ekipe Nabrežina in Skamperle. Uspeh so žele Nabrežinke z 2:0.

Nabrežinsko moštvo se je izkazalo tudi na nogometni tekmi z Bazovico. Izid je bil 4:3 v korist Nabrežincev.

Sedem moštev je nastopilo na namiznoteniških dvobojih: **Skamperle** (Grbec in Kovačič), **Skedenj** (Sosič in Hrevatin), **Prosek** (Sirca in Cibic), **Nabrežina** (Svetlič in Stanissa), **Gregorčič-Pregarc** (Cesarec in Benedetič), **Taborniki** (Milič in Ukmar) ter **Sv. Križ** (Košuta in Sulčič).

Končno zmago Grbca in Kovačiča smo že vnaprej pričakovali. Moštvo Skamperle je premagalo vse nasprotnike z izidom 3:0, izjema so le Skedenjci, ki so podlegli zmagovalcem z izidom 3:1. Skedenjska ekipa je nekoliko razočarala, saj smo večkrat videli, da zna bolje igrati. Prosek je prijetno presenetil, ker je malo manjkalo, da bi Sirca in Cibic premagala Skedenjce. Tudi Nabrežino je zastopalo precej močno moštvo. Od dvojice Cesarec-Benedetič si je marsikdo več pričakoval; njuna igra je bila nestalna. O tabornikih in Križanih menimo, da se bodo izboljšali, saj so tudi v njihovih vrstah prizadevni igralci.

Izidi: Skedenj - Prosek 3:2 (Sosič - Sirca 2:0, Hrevatin - Cibic 0:2, Sosič-Hrevatin : Sirca-Cibic 2:1, Sosič - Cibic 1:2, Hrevatin - Sirca 2:0; taborniki-Sv. Križ 3:0 (Milič - Košuta 2:0, Ukmar - Sulčič 2:0, Milič-Ukmar : Košuta-Sulčič 2:0); taborniki - Nabrežina 3:0 (Milič - Stanissa 2:0, Ukmar - Svetlič 2:1, Milič-Ukmar : Svetlič-Stanissa 2:0); Prosek - Sv. Križ 3:0 (Sirca - Košuta 2:0, Cibic - Sulčič 2:0, Sirca-Cibic : Sulčič-Košuta 2:0); Skamperle - Nabrežina 3:0 (Grbec - Stanissa 2:1, Kovačič - Svetlič 2:1, Svetlič - Stanissa 2:0); Pregarc-Gregorčič - Skamperle 0:3 (Benedetič - Grbec 0:2, Cesarec - Kovačič 0:2, Benedetič-Cesarec : Grbec-Kovačič 0:2); Skedenj - Pregarc-Gregorčič 3:0 (Sosič - Benedetič 2:1, Hrevatin-

Cesarec 2:0, Sosič-Hrevatin : Benedetič-Cesarec 2:0); Skedenj - Sv. Križ 3:0 (Sosič - Košuta 2:0, Hrevatin-Sulčič 2:0, Sosič-Hrevatin : Sulčič-Košuta 2:0); Skedenj - Nabrežina 3:0 (Sosič - Košuta 2:0, Hrevatin - Sulčič 2:0, Sosič-Hrevatin : Sulčič-Košuta 2:0); Skedenj - Nabrežina 3:0 (Sosič - Stanissa 2:0, Hrevatin - Svetlič 2:0, Hrevatin-Sosič : Stanissa-Svetlič 2:0); Skamperle - Prosek 3:0 (Grbec - Sirca 2:0, Kovačič - Cibic 2:1, Grbec-Kovačič : Sirca-Cibic 2:0); Sv. Križ - Nabrežina 0:3 (Košuta - Stanissa 0:2, Sulčič - Svetlič 0:2, Košuta-Sulčič : Svetlič-Stanissa 0:2); Gregorčič-Pregarc - Prosek 1:3 (Benedetič - Sirca 1:2, Cesarec - Cibic 0:2, Benedetič-Cesarec : Sirca-Cibic 2:1, Cesarec - Sirca 0:2); Prosek - Nabrežina 3:0 (Cibic - Svetlič 2:1, Sirca - Stanissa 2:1, Cibic-Sirca : Svetlič-Stanissa 2:1); Gregorčič-Pregarc - Nabrežina 3:1 (Benedetič - Stanissa 0:2, Cesarec-Svetlič 2:1, Benedetič-Cesarec : Stanissa-Svetlič 2:1, Cesarec - Stanissa 2:0); Skamperle - Skedenj 3:1 (Grbec - Sosič 2:1, Kovačič - Hrevatin 0:2, Grbec-Kovačič : Sosič-Hrevatin 2:1, Kovačič - Sosič 2:1).

Na končni lestvici prvači Skamperle, na drugem mestu je Skedenj in na tretjem Prosek.

TENISKO PRVENSTVO V WIMBLEDONU

V soboto, 4. julija, so se zaključila srečanja za mednarodno teniško prvenstvo v Wimbledonu, ki so trajala od 22. junija. Kot so mnogi predvidevali, je med posamezniki prevladal 23-letni Peruaneec Alex Olmedo, ki igra za ZDA. V odločilni tekmi je Olmedo s precejšnjo lahkoto premagal 19-letnega Avstralca Laverja, ki je s svojo sposobnostjo presenetil teniške strokovnjake. Izid dvoboja je bil 3:0 (6:4, 6:3, 6:4) v korist Olmeda.

Med posameznicami je zasluženo zmagala Brazilka Bueno, ki je v finalu pokazala lepo in učinkovito igro proti Američanki Hard.

Prvenstvo moških dvojic je pripadlo avstralskemu paru Fraser - Emerson, ki sta prekosila sonarodnjaka Marka in Laverja. Italijanska dvojica Sirolo - Pietrangeli, veliko upanje italijanskih šport-

nikov, je v polfinalni tekmi podlegla paru Mark-Laver.

Za prvenstvo ženskih dvojic sta se potegovala para Hard - Arth (oba ZDA) in Fleitz - Truman (ZDA - Anglija). Zmagala je ameriška dvojica.

Med mešanimi dvojicami je dosegel uspeh par Laver - Hard (Avstralija - ZDA) nad dvojico Fraser-Bueno (Avstralija - Brazilija).

»TOUR« SE NADALJUJE...

Dosedanje etape velike kolesarske dirke niso razodele še nobenega dirkača, ki bi očitno prekašal vse ostale. Najresnejši kandidati za zmago (Gaul, Bobet, Riviere, Anquetil in Baldini) so na pirenejskih etapah skrbeli predvsem za to, da so drug drugega strogo nadzorovali, ter s tem dovolili, da so se za zmago na teh gorskih etapah potegovali manj znani kolesarji. Tako je na prvi pirenejski etapi, ko so kolesarji morali voziti preko 2.113 m visokega Tourmaleta, zmagal Jannsens, ki navadno dobro vozi le po ravnini.

Boljši kolesarji očitno hranijo moči za hude in naporne alpske etape, ki bodo tudi letos gotovo odločile izid dirke. Na dvanajsti (St. Gaudens-Albi) je Gaul 13 km pred ciljem moral nepričakovano stopiti s kolesa, ker se mu je spraznila zračnica. Njegovo nezgodo je hotel izkoristiti Italijan Baldini in začel izredno naglo voziti, toda Francozi mu niso hoteli pomagati. Gaul je tako došel na cilj v istem času kot njegovi veliki nasprotniki in je očitno zadovoljen izjavil: »V dirki sem že zmagal«.

Po 12. etapi je lestvica naslednja: 1. Vermeulin; 2. Desmet (2'43" zaostanka); 3. Hoevenaers (3'48"); Riviere je 7. s 13'39" zaostanka, Baldini 8. s 14'30", Gaul 10. s 14'51" in Bobet 17. s 18'35" zaostanka.

SPORT PO SVETU

Automobilizem — Na dirki za Veliko nagrado Evrope, ki je bila v nedeljo v Reimsu, je zmagal Anglež Brooks na avtomobilu Ferrari, ki je vozil s povprečno hitrostjo nad 205 km na uro. Njegova zmaga je povsem zaslužena, saj je skozi načeloval dirki. Od 21 vozačev jih je 10 moralo odstopiti; med temi so Behra, Trintignant in Moss, čigar avtomobil se je vžgal (vozač se ni poškodoval). Drugi je prišel na cilj Američan Hill (Ferrari), tretji pa Avstralec Brabham (Cooper).

Tedaj se je čedalje bolj razodeval jezljivi in trmasti značaj Franca Ferdinanda. Ko se je do leta 1896 zdravil v Egiptu, je sklenil, da bo svojim nasprotnikom nakljub ohranil svoj položaj in da se bo uveljavil v državni politiki.

Krono je hotel na vsak način posaditi na svojo glavo.

S stricem cesarjem, ki je na zunaj varoval uravnotežen značaj, je zaradi svojih nenadnih izbruhov in trme neprestano prihajal v navzkrižje. Edino on si je upal cesarju očitno nasprotovati. Po svojih prednikih je podedoval različne poteze značaja: po Rudolфу II. neko temačnost in pogreznjenost v samega sebe, po Ferdinandu II. versko pretiranost, pa tudi neupogljivo voljo. Povsod je vohal nasprotnike, ki so ga pod lažno pretvezo njegovega slabega zdravja odirali od prestola.

Kot za krono tako se je odločno boril tudi za svoje srčne pravice. Na obiskih pri nadvojvodinji Izabeli, materi sedmerih hčera, se je zaljubil v njeno dvorno damo grofico Zofijo Chotek. Njena rodbina je izhajala iz starega češkega plemiškega rodu. Oče, grof Bohuslav, je bil poslanik v Bruslju; bil je brez premoženja, a z dolgo vrsto za možitvev godnih hčera. Zofija je bila peta. Nič lepote, a prikupno slovansko dekle; po postavi in volji kaj odločno. Prestolonaslednik in grofica sta se zaljubila na prvi pogled.

Ko je nadvojvodinja Izabela zvedela za to ljubezen, je kar ponoči vrgla iz palače mlado grofico. Škandal je zrastle do neba,

ko se je sama cesarska rodbina razdelila na dva tabora. Franc Jožef se je penil od jeze in ni hotel dati dovoljenja, da bi se habsburški prestolonaslednik poročil s češko grofico. Grofica! Saj to je le malo več kot človek! Cesarica Elizabeta je pa prigo-varjala nečaku: »Franc, ne vdaj se! Poroči se s tisto, katero ljubiš, če ne, boš imel grde otroke!«

Nad očeta Choteka so poslali samega praškega kardinala, naj ga v imenu višjih ciljev pregovori. Franc Ferdinand je pa imel tudi zaveznike. Car Nikolaj je postavil zanj besede, še posebej, ker je šlo pri tej ljubezni za videz nekega slovanstva. Ona, Čehinja, prestolonaslednik iz trme proti dotedanji avstrijski politiki in za zvezo z Rusijo. Madžarov ni mogel trpeti. Cesar Viljem je tudi bil na njegovi strani.

Dva trmasta značaja, cesar in nečak, sta trčila drug ob drugega. Ko je posredoval še papež, se je cesar vdal. Ni pa pristal na enakopravno poroko. Prestolonaslednikova žena, ta Slovanka, ne sme nikoli postati avstrijska cesarica. Njeni otroci morajo biti izključeni od nasledstva.

V teh borbah za krono in srce se je Franc Ferdinand večkrat zatekel v samoto mira-

marskega gradu. Prav tu, v belem in zakletem gradu, se je dopolnila zadnja usodna prerokba nad Habsburžani. Grof Czernin pripoveduje v svojih spominih, da mu je sam prestolonaslednik nekaj odkril. Tam ob obali Adrije se mu je približala ciganka ter mu prerokovala, da bo zaradi njega izbruhnila svetovna vojna. Ferdinand je tolmačil, da ga bo svet še čakal kot odrešitelja, v resnici je pa bila njegova smrt le povod za krvavi ples.

Tajinstvenost in resnično življenje sta se prepletala v zgodovini habsburške hiše.

Dne 28. junija 1900 je cesar poklical na dvor vse nadvojvode, ministre in generale. Vpričo njih se je moral Franc Ferdinand odpovedati nasledstvu za svoje — še nerodjene otroke. Z mrzlim glasom je cesar bral prisego, za njim jo je jezno šepetal nečak in se dotaknil srebrnega razpela. Prav istega, pred katerim se je v Miramaru odpovedal kroni nadvojvoda Maks. Cesar se je oddahnil, misleč, da je rešil legitimnost kro-ne. V resnici se je pa šele tedaj razpihal plamen sovraštva med cesarjem in njegovim naslednikom.

(Nadaljevanje)

89

V SONCU IN SENCİ

(Usoda Habsburžanov)

R. B.

4
Za
naše

n
a
i
m
l
a
i
š
e

G
u
s
a
r
j
i

Šolski uspehi:

Iz Gorice

Na strokovni šoli v Gorici so izdelali zaključni izpit naslednji dijaki:

Ambrožič Aleksander, Berlot Franc, Cingerli Ivan-ko, Cingerli Zorko, Dusman Bruno, Gorjan Drago, Jelen Guido, Koren Ivan, Marega Danilo, Marini Edvard, Mersecchi Pavel, Mervic Mirjan, Ožbot Ivan, Tomsič Boris, Tretjak Ignac, Zavadlav Ivan, Brisko Jožica (odličnjakinja), Ferligoj Renata, Figelj Lučka, Komjanc Mirislava, Matežič Rafaela, Prinčič Jolanda in Suligaj Tatjana.

Iz Trsta

Ravnateljstvo slov. nižje trgovske strokovne šole v Trstu sporoča, da so v poletnem roku izdelali nižji tečajni izpit naslednji dijaki:

Abram Zmago, Bjeckar Aleksander, Bizjak Vojko, Peršolja Ivan, Strajn Angel, Zubčić Bruno, Bradasi Marija, Cibic Sonja, Grison Vilma, Maleckar Antonija, Pertot Marija, Gracija, Regent Nadica.

Na nižji industrijski strokovni šoli v Trstu so uspešno opravili nižji tečajni izpit naslednji dijaki:

1. Pred izpitno komisijo v Trstu (Rojan):

Aljoša Belamarič Paiwood, Danilo Danev, Milivoj Ferluga, Alojz Gerdol, Anton Klemše, Albert Novič, Boris Polh, Bruno Rakar, Vilko Starec, Ju-

rij Stergar, Ivan Svevo, Božo Terčič (odlično), Elvija Zimolo. — Evelina Babič (odlično), Adrijana Bjeckar, Nadja Glavina, Gracijela Luin (odlično), Silvija Odoni, Ana Marija Piščanc, Ana Marija Ščuka, Nadja Stoka (odlično), Fedora Zahar (odlično), Anica Živic. Popravni izpit ima 13 kandidatov.

2. Pred izpitno komisijo v Nabrežini - Sv. Križu: Valentin Karel Košuta, Nevenko Gruđen (odlično), Dimitrij Pertot (odlično), Boris Škerk (odlično). — Lilijana Blažina (odlično), Tatjana Gruđen, Nada Terčon.

3. Pred izpitno komisijo na Opčinah:

Ivan Križmančič, Ana Marija Bole (odlično), Josipina Cufar, Milena Milič (odlično), Eleonora Ivašič, Marija Svobodanka Sosič, Sonja Skamperle (odlično). Popravni izpit ima 5 kandidatov.

4. Pred izpitno komisijo v Dolini:

Flavija Bordon, Stevo Kosmač (odlično), Dario Kraljič, Boris Vodopivec (odlično). Popravni izpit imata 2 kandidata.

ZA KOLESARJE

Po 40. členu novega cestnega reda morajo vsa kolesa biti opremljena s kolesi na zračnice ter z dvema neodvisnima zavorama, desno in levo. Novost so svetlobni znaki. Spredaj mora biti pritrjena bela ali rumenkasta luč, zadaj pa rdeča. Nad to še rdečkasto okroglo steklo na odsev. Rumenkasto

steklo na odsev mora nositi tudi nogalnik ali pedal. Kolesarji brez teh priprav bodo kaznovani z globo od 4.000 do 10.000 lir!

NOV VOZNI RED »ATA« V GORICI Proga št. 5

Po 1. juliju vozi avtobus št. 5 po naslednji progi: Pevski most, ul. Don Bosco, Orzoni, trg Sv. Katarine, ul. S. Pellico, Carducci, Travniki, Oberdan, K. Verdi, K. Italia, kolodvor, ul. Manzano, Tržaška cesta, letališče, Rupa, Gabrje, Rubije, Sovodnje ter po isti poti spet do pevskega mostu.

Odhod s pevskega mostu (ob delavnikih): 7,15*; 9,25; 12,30; 14,55; 16,00**; 17,00 in 19,00.

Odhod s pevskega mostu (ob praznikih): 9,50; 14,50; 17,30; 19,00; 21,00.

Odhod iz Sovodnj (ob delavnikih): 7,50; 10,00; 13,00; 15,25; 16,45**; 17,45; 19,45*.

Odhod iz Sovodnj (ob praznikih): 11,00; 12,25; 16,25; 18,05; 19,45*; 21,35.

Ena zvezdica označuje vožnje po Podturnu, dve zvezdici pa vožnje do pokopališča.

Izdaja Konzorcij Novega lista
Odgovorni urednik Drago Legiša

Tiska tiskarna »Graphis« - Trst, ul. Sv. Frančiška 20
Telefon 29-477